



Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, fakss 67321049, e-pasts vpvb@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

27.02.2020

Lēmums Nr. 4-02/12

Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepiemērošanu

Adresāts:

Saldus novada pašvaldība, adrese: Striķu iela 3, Saldus, Saldus novads, LV – 3801; elektroniskā pasta adrese: pasts@saldus.lv.

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Lokālplānojums nekustamajam īpašumam Dzirnavu ielā 1 (kadastra numurs 84010090122), Saldū (turpmāk – Lokālplānojums).

Izvērtētā dokumentācija:

Saldus novada pašvaldības (turpmāk – Pašvaldība) 2020. gada 5. februāra vēstule Nr. 11-14.1/63 “Par ietekmes uz vidi stratēģisko novērtējumu lokālplānojumam” (turpmāk – Vēstule Nr. 11-14.1/63) un tai pievienotais iesniegums “Par lokālplānojuma teritorijas plānojuma grozījumiem nekustamajam īpašumam Dzirnavu iela 1, Saldū, kadastra numurs 84010090122, izstrādes uzsākšanu” (turpmāk – Iesniegums), Saldus novada domes 2019. gada 19. decembra sēdes lēmuma “Par lokālplānojuma teritorijas plānojuma grozījumiem nekustamajam īpašumam Dzirnavu iela 1, Saldū, kadastra numurs 8401 009 0122, izstrādes uzsākšanu” (protokols Nr. 15, §14) ar pielikumiem¹ izraksts (turpmāk – Lēmums), Dabas aizsardzības pārvaldes Kurzemes reģionālās administrācijas (turpmāk – DAP administrācija) 2020. gada 13. janvāra vēstule Nr. 4.8/132/2020-N “Par ietekmes uz vidi stratēģisko novērtējumu”² (turpmāk – Vēstule Nr. 4.8/132/2020-N), Valsts vides dienesta Liepājas reģionālās vides pārvaldes (turpmāk – VVD Liepājas RVP) 2020. gada 4. februāra vēstule Nr. 11.2/LI/216 “Par konsultāciju sniegšanu”³ (turpmāk – Vēstule Nr. 11.2/LI/216) un Veselības inspekcijas 2020. gada 27. janvāra vēstule Nr. 4.6.1.-10./5 “Nosacījumi teritorijas plānojumam”⁴ (turpmāk – Vēstule Nr. 4.6.1.-10./5).

¹ Lēmuma pielikumi ietver darba uzdevumu Lokālplānojuma izstrādei un Lokālplānojuma teritorijas robežu attēlojumu.

² Pašvaldības Iesniegumam pievienotā DAP administrācijas vēstule nesatur elektroniskās parakstīšanas datuma norakstu, vēstules datums norādīts Pašvaldības Vēstulē Nr. 11-14.1/63.

³ Pašvaldības Iesniegumam pievienotā VVD Liepājas RVP vēstule nesatur elektroniskās parakstīšanas datuma norakstu, vēstules datums norādīts Pašvaldības Vēstulē Nr. 11-14.1/63.

⁴ Pašvaldības Iesniegumam pievienotā Veselības inspekcijas vēstule nesatur elektroniskās parakstīšanas datuma norakstu un numuru, vēstules datums un numurs norādīts Pašvaldības Vēstulē Nr. 11-14.1/63.

Plānošanas dokumenta izstrādātāja viedoklis:

Pašvaldība Iesniegumā norāda, ka Lokālplānojuma izstrādes mērķis ir mainīt Saldus novada teritorijas plānojumā 2013.–2025. gadam (turpmāk – Teritorijas plānojums) noteikto funkcionālo zonējumu no *Publiskās apbūves (P)* uz *Jauktas centra apbūves teritoriju (JC)*. Saskaņā ar Ministru kabineta 30.04.2013. noteikumiem Nr. 240 "*Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*" (turpmāk – Noteikumi Nr. 240) *Jauktas centra apbūves teritorija (JC) ir funkcionālā zona, ko nosaka teritorijai, kurā vēsturiski izveidojies plašs jauktas izmantošanas spektrs vai ko izmanto par pilsētas, ciema vai apkaimes centru, kā arī apbūves teritorijai, ko plānots attīstīt par šādu centru.* Vienlaikus plānotās darbības neradīs draudus cilvēku veselībai, videi vai avārijas risku, jo plānota inženiertehniskās infrastruktūras sakārtošana. No iepriekš minētā Vides pārraudzības valsts birojs (turpmāk – Birojs) pieņem, ka Pašvaldības ieskatā Lokālplānojumam nav nepieciešams veikt stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums).

Faktu konstatācija, izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Likuma "*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*" (turpmāk – Likums) 23. viens *prim* panta pirmā daļa paredz, ka, uzsākot tādu plānošanas dokumentu sagatavošanu, kuram saskaņā ar šo Likumu var būt būtiska ietekme uz vidi, arī uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*), tā izstrādātājs iesniedz kompetentajai institūcijai – Birojam – rakstveida iesniegumu. Pirms rakstveida iesnieguma iesniegšanas izstrādātājs konsultējas ar ieinteresētajām vides un sabiedrības veselības institūcijām un iesniegumā pamato nepieciešamību plānošanas dokumentam piemērot Stratēģisko novērtējumu vai iemeslus, kādēļ šāds novērtējums nav nepieciešams. Likuma 23. trīs *prim* panta 1. punkts noteic, ka Birojs pieņem motivētu lēmumu par to, vai konkrētam plānošanas dokumentam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.
2. 2020. gada 6. februārī Birojā saņemta Pašvaldības Vēstule Nr. 11-14.1/63 un Iesniegums, ar kuru Pašvaldība informē, ka 2019. gada 19. decembrī pieņēmusi Lēmumu. Atbilstoši Iesniegumam un Lēmumam:
 - 2.1. Lokālplānojuma teritorija ir nekustamais īpašums Dzirnavu iela 1, Saldū (kadastra numurs 8401 009 0122) (turpmāk – Īpašums). Lokālplānojuma platība 11082 m².
 - 2.2. Lokālplānojuma teritorija atrodas Saldus pilsētas DR pusē pie Dzirnavu ielas. Teritorija robežojas ar *Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritoriju (DzM)*, *Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritoriju (DzD)*, *Tehniskās apbūves teritoriju (T)* un *Publiskās apbūves teritoriju (P)*.
 - 2.3. Ar Lokālplānojumu paredzēts grozīt Teritorijas plānojumu, lai pieļautu intensīvāku teritorijas izmantošanu dzīvojamai apbūvei. Teritorijas plānojumā *Publiskās apbūves teritorijās (P)* dzīvojamā apbūve un teritorijas izmantošana pieļaujama, nepārsniedzot 30% no ēkas kopējā apjoma. Savukārt *Jauktas centra apbūves teritorijas (JC)* galvenie izmantošanas veidi ir dzīvojamā apbūve, bet ar vieglās rūpniecības uzņēmumiem saistīta apbūve pieļaujama kā papildizmantošana, ja radīsies tāda nepieciešamība. Norādīts, ka pašlaik vieglās ražošanas izmantošanas veids netiek plānots.
 - 2.4. Īpašuma attīstības iecere paredz esošas ēkas pārbūvi par dzīvojamo māju, kā arī jaunas dzīvojamās ēkas būvniecību.
 - 2.5. Lokālplānojuma izstrāde tiks veikta atbilstoši Saldus novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai 2013. –2038. gadam (turpmāk – Attīstības stratēģija) un Noteikumu Nr. 240 prasībām.
 - 2.6. Atbilstoši Iesniegumā norādītajam Lokālplānojuma teritorijā netiek paredzētas tādas darbības, kurām saskaņā ar Likuma 1. pielikumā noteikto jāveic ietekmes uz vidi

novērtējumu, kā arī netiek plānotas darbības, kurām saskaņā ar Likuma 2. pielikumu jāveic sākotnējais izvērtējums.

- 2.7. Iesniegumā norādīts, ka realizējot Lokālpilnvarojumu, palielināsies dzīvojamai apbūvei raksturīga ietekme (autostāvlaukumu noslodze, palielināsies ūdens patēriņš, sadzīves notekūdeņu un atkritumu daudzums). Piebrauktuvi un autostāvvietu izbūve radīs nenozīmīgus zaudējumus bioloģiskai daudzveidībai, ainavām, uzlabos cilvēku dzīves kvalitāti un novērsīs haotisko automašīnu novietošanu. Vienlaikus norādīts, ka komunālās saimniecības (ūdens apgāde un notekūdeņi, t.sk., lietus notekūdeņu) infrastruktūras uzlabojumi radīs pozitīvu ietekmi uz vides kvalitāti.
 - 2.8. Lokālpilnvarojuma teritorijā vai tās tiešā tuvumā neatrodas īpaši aizsargājamas dabas teritorijas vai mikroliegumi. Saskaņā ar dabas datu pārvaldības sistēmā "Ozols" iekļauto informāciju Lokālpilnvarojuma teritorijā nav reģistrētas īpaši aizsargājamas sugas un biotopi.
3. Lēmumā Lokālpilnvarojuma izstrādei citu starpā izvirzīti šādi uzdevumi:
 - 3.1. Sagatavot detalizētu Lokālpilnvarojuma izstrādes pamatojumu, risinājuma aprakstu un tā saistību ar piegulošajām teritorijām, kā arī atbilstību pašvaldības Attīstības stratēģijai, izmantošanas nosacījumus un aprobežojumus.
 - 3.2. Noteikt funkcionālo zonējumu un izmantošanas veidus, tai skaitā, prasības teritorijas izmantošanai un apbūves parametrus katrā funkcionālajā zonā un apakšzonā.
 - 3.3. Noteikt transporta infrastruktūras risinājumus, atbilstoši iespējām atrisinot piekļūšanas iespējas, norādot plānotās pievienojumu vietas pilsētas ielām.
 - 3.4. Noteikt galvenos inženiertīklu apgādes un meliorācijas sistēmu risinājumus.
 - 3.5. Norādīt apgrūtinātās teritorijas un objektus, kuriem aizsargjoslas nosaka saskaņā ar normatīvajiem aktiem par apgrūtinātajām teritorijām.
 4. Saskaņā ar Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums" (turpmāk – Noteikumi Nr. 157) III daļas 5. un 6. punktu pirms plānošanas dokumenta izstrādes uzsākšanas izstrādātāja konsultējas ar attiecīgo Valsts vides dienesta reģionālo vides pārvaldi, DAP administrāciju un Veselības inspekciju par plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, kā arī par stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību un minēto konsultāciju rezultātus iesniedz Birojā. Pašvaldība veikusi konsultācijas ar sekojošām institūcijām:
 - 4.1. VVD Liepājas RVP Vēstulē Nr. 11.2/LI/216 norādīts, ka Lokālpilnvarojumam Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams. Vienlaikus VVD Liepājas RVP norāda, ka veiks ietekmes uz vidi sākotnējo izvērtējumu paredzētajām darbībām, kurām saskaņā ar Likuma 3. divi *prim* pantu un 2. pielikumu tas būs nepieciešams.
 - 4.2. DAP administrācija Vēstulē Nr. 4.8/132/2020-N norāda, ka atbilstoši dabas datu pārvaldības sistēmas "Ozols" informācijai, Lokālpilnvarojuma izstrādes teritorija neatrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā un mikroliegumā, un tajā nav reģistrētas īpaši aizsargājamas sugas un biotopi, dabas pieminekļi – aizsargājami koki. Pamatojoties uz aspektu, ka Lokālpilnvarojuma teritorijā un tai robežojošās zemēs nav īpaši aizsargājamas dabas vērtības un objekti, DAP administrācija uzskata, ka Stratēģiskā novērtējums Lokālpilnvarojumam nav nepieciešams.
 - 4.3. Veselības inspekcijas Vēstulē Nr. 4.6.1.-10./5 Lokālpilnvarojuma izstrādei izvirzīti nosacījumi teritorijas turpmākajai izmantošanai atbilstoši normatīvo aktu prasībām, tai skaitā, apbūves attīstības plānošanā paredzēt centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu attīstību. Veselības inspekcijas neuzstāj uz Stratēģiskais novērtējuma veikšanu.

5. Lokālpārplānojums nav ietverts to plānošanas dokumentu vidū, kam saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 2. punktu Stratēģiskais novērtējums būtu nepieciešams, neatkarīgi no plānošanas nolūka un saturiskās ieceres. Līdz ar to jautājums par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izriet no vērtējuma par sagaidāmās ietekmes būtiskumu. Novērtējis Biroja rīcībā esošo informāciju, kā arī vadoties no Likuma 23. divi *prim* pantā noteiktajiem kritērijiem, Birojs konstatē, ka konkrētais Lokālpārplānojums atbilst plānošanas dokumenta veidam, kam Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams:
- 5.1. Likuma 23. divi *prim* pants noteic, ka, vērtējot Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, ņem vērā plānošanas dokumenta būtību (23. divi *prim* panta 1. punkts), tostarp to, cik lielā mērā tajā tiek ietverti priekšnoteikumi paredzēto darbību un projektu realizācijai, ievērojot vietas izvēli, darbības veidu, apjomu, nosacījumus un resursu izmantošanu, kā arī to, cik lielā mērā dokuments ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos, pastiprina vai rada vides problēmas (23. divi *prim* panta 1. punkta a., b., c., d. apakšpunkts). Tāpat Likuma 23. divi *prim* panta 2. punkts noteic, ka jāņem vērā iespējamai ietekmei pakļautās teritorijas un sagaidāmās ietekmes raksturs – ilgums, summārās ietekmes, pārrobežu ietekmes, avāriju riski u.c. Savukārt Likuma 23. divi *prim* panta 3. un 4. punkts paredz, ka jāņem vērā ietekmei pakļautās teritorijas jutīgums, tostarp ietekme uz aizsargājamām dabas un kultūras vērtībām, vides resursiem.
- 5.2. No iesniegtajiem materiāliem konstatējams, ka Lokālpārplānojuma teritorijā esošās atļautās izmantošanas grozījumi tiks veikti saskaņā ar Attīstības stratēģiju un Noteikumiem Nr. 240, nosakot funkcionālo zonējumu un detalizēti izstrādājot Lokālpārplānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus, kā arī to raksturojošos parametrus, tai skaitā, apbūves parametrus.
- 5.3. Atbilstoši Iesniegumā norādītajam Lokālpārplānojuma teritorijā netiek plānotas darbības kas atbilstu Likuma 1. un 2. pielikumā minētajām darbībām.
- 5.4. Izvērtējot Iesniegumu un Lēmumu, Birojs secina, ka Lokālpārplānojuma izstrādes mērķis ir noteikt nekustamajam īpašumam Dzirnau ielā 1 (kadastra numurs 84010090122) Saldū funkcionālo *Jauktas centra apbūves teritorijas (JC)*. Pašvaldība skaidrojusi, ka zonējuma izmaiņas nepieciešamas, lai pieļautu intensīvāku teritorijas izmantošanu dzīvojamai apbūvei (ka vieglās rūpniecības uzņēmumu attīstība Lokālpārplānojuma teritorijā nav paredzēta). Tomēr šādu *Jauktas centra apbūves teritorijas (JC)* izmantošanu atļauj Noteikumos Nr. 240 noteiktās prasības, attiecīgi – vērtējot ar Lokālpārplānojuma izstrādi saistītās tiešās un netiešās ietekmes, nevar aprobežoties tikai ar vērtējumu par pašlaik apsvērtu izmantošanas nodomu. No Iesniegumā norādītā un Noteikumos Nr. 240 noteiktā konstatējams, ka Lokālpārplānojuma teritorijas atļautā izmantošana varētu pieļaut arī apbūvi, kas saistīta ar vieglo rūpniecību. Līdz ar to nevar izslēgt varbūtību, ka Lokālpārplānojuma teritorijā, rodoties nepieciešamībai, varētu tikt attīstīta vieglo rūpniecības uzņēmumu darbība, kas atbildīs Likuma 2. pielikumā minētajām darbībām. Tas nonāktu pretrunā Pašvaldības Iesniegumā norādītajam, ka Lokālpārplānojuma izstrāde nav saistīta ar Likuma 2. pielikuma darbību īstenošanu. Attiecīgi Pašvaldībai minētais aspekts jāņem vērā, nosakot un aprobežojot Lokālpārplānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus pieļaujamos papildizmantos veidus, jo Pašvaldība Birojam sniegusi informāciju, ka Lokālpārplānojums tiks izstrādāts tādējādi, ka tā īstenošana nevarēs nozīmēt Likuma 2. pielikuma darbību īstenošanu, kas attiecīgā iemesla dēļ nav tikušas vērtētas.
- 5.5. Lokālpārplānojuma teritorija ir salīdzinoši neliela (11082 m²). Savukārt Likuma 4. panta trešā un piektā daļa paredz, ka plānošanas dokumentiem Stratēģisko novērtējumu neveic, ja plānojums attiecas uz nelieliem grozījumiem esošajos plānošanas dokumentos vai nelielu teritoriju izmantošanu vietējās pašvaldības līmenī, un to īstenošana nevar būtiski ietekmēt vidi.

5.6. Lokālplānojuma teritorija neatrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, t.sk. Natura 2000 teritorijā, īpaši aizsargājamu biotopu vai mikroliegumu platībās.

6. Ņemot vērā iepriekš minēto, Birojs secina, ka plānotās funkcionālā zonējuma izmaiņas un Lokālplānojuma īstenošana būs saistīta ar antropogēnās (arī transporta) slodzes palielināšanos konkrētajā teritorijā, tāpat ir identificējams, ka ar plānošanas instrumentiem būs jārisina arī atsevišķas vides problēmas. Tomēr, vērtējot iespējamo ietekmes būtiskumu un to, vai identificējami mehānismi vides problēmu pārvaldībai, vērtējot apkārtējo teritoriju izmantošanu un grozījumu būtību, Birojs secina, ka nav sagaidāmas tik nozīmīgas un būtiskas vides stāvokļa izmaiņas, kas būtu pamats Stratēģiskā novērtējuma piemērošanai. Šāds secinājums izriet no iespējamās ietekmes izvērtējuma atbilstoši Likuma 23. divi *prim* panta kritērijiem, jo īpaši minētā panta 1. punkta a., b., d. apakšpunkta, 2. punkta d. un e. apakšpunkta, 3. un 4. punkta. Birojs secina, ka, izpildot Veselības inspekcijas izvirzītos nosacījumus un ievērojot spēkā esošo normatīvo aktu prasības, nav sagaidāms, ka Lokālplānojuma teritorijā varētu tikt aktualizētas būtiskas ar vides piesārņojumu un ainavu aizsardzību saistītas vides problēmas. Ņemot vērā Darba uzdevumā jau iekļautos vērtēšanas uzdevumus, pie nosacījuma, ka tiek ievērotas arī institūciju izvirzītās vides un cilvēku veselības aizsardzības prasības, Lokālplānojuma īstenošana nebūs saistīta ar tādu būtisku ietekmi uz vidi, lai plānošanas dokumentam būtu samērīgi papildus piemērot arī Stratēģisko novērtējumu.
7. Vienlaikus jāņem vērā, ka gadījumā, ja turpmākajā plānošanas dokumenta izstrādes gaitā tomēr tiek konstatēts, ka plānošanas dokumentā tiek paredzētas darbības, kas vērstas uz Likuma 2. pielikuma darbību īstenošanu, nepieciešams savlaicīgi konsultēties ar VVD Liepājas RVP par Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību, un nepieciešamības gadījumā informācija par izmaiņām sākotnējā plānošanas iecerē (par ko pieņemts šis lēmums) jānosūta Birojam jautājuma par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izlemšanai.

Piemērotās tiesību normas:

- Aizsargjoslu likums;
- Likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” 4. pants, 23. divi *prim* pants, 23. trīs *prim* pants;
- Teritorijas attīstības plānošanas likums;
- Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*” 5., 6., 7. punkts;
- Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumi Nr. 240 “*Vispārējie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*”;
- Ministru kabineta 2014. gada 14. oktobra noteikumi Nr. 628 “*Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem*”.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Birojs saskaņā ar Likuma 23. trīs *prim* pantā noteikto izvērtēja Pašvaldības Vēstuli Nr. 11-14.1/63 un tai pievienoto dokumentāciju par Lokālplānojuma izstrādi. Ņemot vērā iesniegto informāciju un Likuma 23. divi *prim* pantā noteiktos Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamības kritērijus, piemērojot citas iepriekš minētās tiesību normas un lietderības apsvērumus, Birojs secina, ka Lokālplānojums nav saistīts ar būtiskām vides stāvokli ietekmējošām izmaiņām, Lokālplānojums attiecas uz salīdzinoši nelielas teritorijas izmantošanu vietējās pašvaldības līmenī, tajā netiek plānotas Likuma 1. un 2. pielikuma darbības, Lokālplānojuma teritorijā neatrodas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un tajā plānotās darbības nav saistītas ar iespējamu negatīvu ietekmi uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām un mikroliegumiem, tādejādi Lokālplānojums attiecas uz Likuma 4. panta piektajā daļā noteiktajiem plānošanas dokumentiem, kuriem Stratēģisko novērtējumu neveic.

Lēmums:

Nepiemērot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Lokālpilnojumam Dzirnavu ielā 1 (kadastra numurs 84010090122), Saldū.

Direktora p.i. -

direktora vietniece,

Piesārņojuma novērtēšanas daļas vadītāja

(paraksts*)

I.Kramzaka

*Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko paraksts